

10.11.2023

Nye lande står i kø til EU. Men danskerne ved ikke, hvad de synes om det

Det er på høje tid, at danske politikere og vælgere tager stilling til, hvilket EU vi ønsker, når Ukraine og lande på Vestbalkan bliver medlem.

Skrevet af

Rasmus Egmont Foss

📞 +4561106288

✉️ rasmus@thinkeuropa.dk

Iben Tybjærg Schacke-Barfoed

📞 +45 71 99 29 06

✉️ iben@thinkeuropa.dk

"Vi er nødt til at gentænke, hvordan EU fungerer," sagde den tyske udenrigsminister, Annalena Baerbock, foran 30 europæiske ministre til en konference om EU's fremtid i Berlin den 2. november.

For EU er på vej til at blive større. Den kommende udvidelse, der skal indlemme op til syv kandidatlande fra Ukraine til Albanien, er "en geopolitisk nødvendighed" påtvunget af Ruslands invasion, slog Baerbock fast.

Men hvor kandidatlande nu kæmper inderligt for at opfylde EU's lange liste af krav, er Unionen selv langt fra at være klar til at optage flere medlemmer – og EU er knap nok begyndt at skrive køreplanen for, hvordan den skal kunne fungere med over 30 lande.

Den kommende måned vil europæisk politik stå i udvidelsens tegn: Den 8. november udgiver EU-Kommissionen sin længe ventede vurdering af kandidatlandenes fremskridt, og midt i december skal EU's stats- og regeringsledere beslutte, om de vil åbne forhandlinger om medlemskab med Ukraine og Moldova.

Det er derfor også på høje tid, at danskerne melder sig ind i samtalen om, hvilket europæisk samarbejde vi ønsker. En ny meningsmåling foretaget af Kantar Public for Tænketanken Europa viser, at danskerne dårligt nok har taget stilling til spørgsmålet endnu.

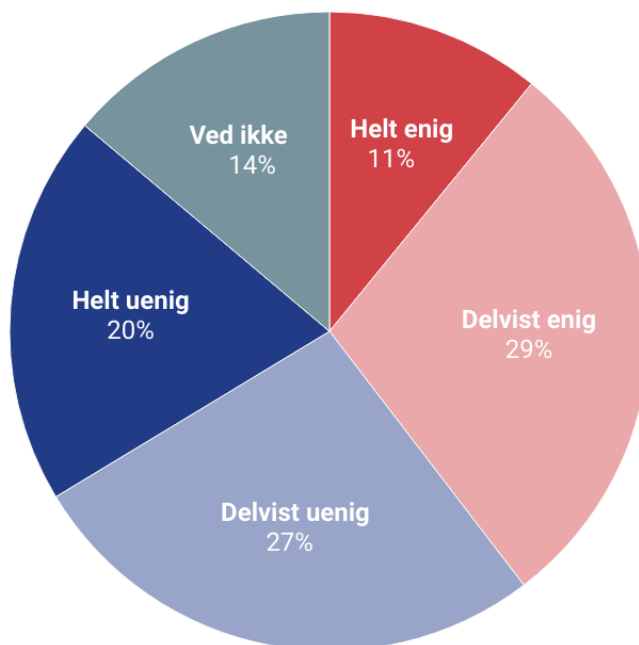
Spørger man, hvilke emner der betyder mest for vælgerne til europa-parlamentsvalget næste sommer, kommer "EU's udvidelse" sidst på listen med blot 2 procent af de afgivne svar. Selvom europæiske politikere diskuterer emnet ivrigt i disse måneder.

Et af debattens store spørgsmål er, om Ukraine skal optages helt eller delvist i EU, selvom landet ikke opfylder alle krav. Her er danskerne splittede: 40 procent er for, mens 47 procent støtter den meritbaserede tilgang grundlagt i København i 1993.

Skal Ukraine ind i EU hurtigst muligt? Danskerne er splittede

Q: Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? 'EU bør fremskynde Ukraines optagelse i EU, selv hvis Ukraine ikke opfylder alle krav'

■ Helt enig ■ Delvist enig ■ Delvist uenig ■ Helt uenig ■ Ved ikke

© Kantar Public for Tænk tanken Europa. Undersøgelsen er gennemført 04/09 - 13/09 2023 og er baseret på webinterview med 2.067 repræsentativt udvalgte vælgere landet over på 18 år eller derover. Finansieret med tilskud fra Europa-Nævnet. Ansvar for indholdet er alene tilskudsmodtagers.

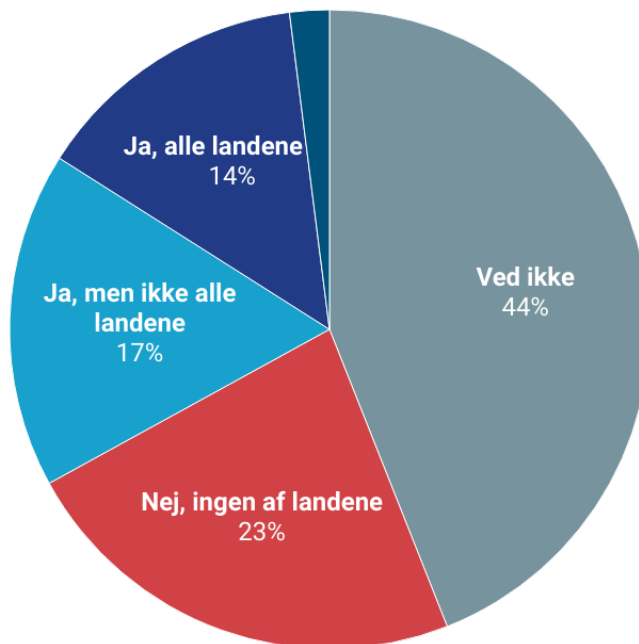
Grafik: Tænk tanken EUROPA • Lavet med Datawrapper

For de andre kandidatlande råder tvivlen. Bør EU eksempelvis stræbe efter at optage de nuværende fem aspiranter på Vestbalkan (Albanien, Montenegro, Serbien, Bosnien-Hercegovina samt Nordmakedonien)? Knap hver anden svarer "Ved ikke".

Skal Vestbalkan ind i EU? Danskerne "ved ikke"

Q: Bør EU stræbe efter at optage nuværende kandidatlande på Vestbalkan (Albanien, Montenegro, Serbien, Bosnien & Hercegovina og Nordmakedonien)?

■ Ved ikke ■ Nej, ingen af landene ■ Ja, men ikke alle landene ■ Ja, alle landene
■ Ja, men kun ét af landene

© Kantar Public for Tænk tanken Europa. Undersøgelsen er gennemført 04/09 - 13/09 2023 og er baseret på webinterview med 2.067 repræsentativt udvalgte vælgere landet over på 18 år eller derover. Finansieret med tilskud fra Europa-Nævnet. Ansvar for indholdet er alene tilskudsmodtagers.

Grafik: Tænk tanken EUROPA • Lavet med Datawrapper

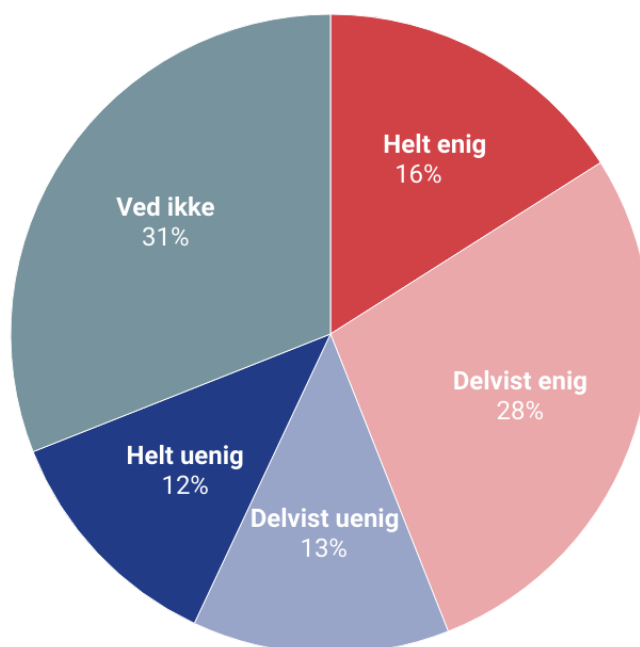
Når Annalena Baerbock vil gentænke EU, handler det blandt andet om at træffe flere beslutninger, uden at medlemslande kan nedlægge veto – for eksempel i udenrigs- og sikkerhedspolitikken. EU's reaktion på krigen i Israel og Gaza viser med al tydelighed, at Unionen ikke kan tale med én stemme i dag.

På det punkt er overraskende mange danskere villige til at afskaffe veto retten (44 procent), viser målingen. Men en tredjedel svarer igen "Ved ikke".

Danskerne er åbne overfor at afskaffe EU-landes vetoret på den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik

Q: Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn? 'EU bør afskaffe medlemslandenes vetoret over EU's udenrigspolitik og indføre flertalsafgørelser'

Helt enig Delvist enig Delvist uenig Helt uenig Ved ikke

© Kantar Public for Tænk tanken Europa. Undersøgelsen er gennemført 04/09 - 13/09 2023 og er baseret på webinterview med 2.067 repræsentativt udvalgte vælgere landet over på 18 år eller derover. Finansieret med tilskud fra Europa-Nævnet. Ansvar for indholdet er alene tilskudsmodtagers.

Grafik: Tænk tanken EUROPA • Lavet med Datawrapper

Inden længe er et flertal i Folketinget klar med en ny europapolitisk aftale. Den vil udlægge en dansk position på spørgsmål om reformer af EU, eksempelvis om vetoret.

Men danske politikere har også et ansvar for at tage samtalen op i den bredere offentlighed og gøde jorden for beslutningerne om EU's fremtid. Tiden er inde.